

Προπυλαίων 34 Αθήνα 11742 2109230345 6974837852 citiesinbalance@gmail.com

Πρώτη Διεπιστημονική Συνάντηση *Cities in Balance*

Μνήμη και Λήθη στο Δημόσιο χώρο

Αλέξανδρος Λευκάδας, 23-26 Αυγούστου 2019

Μνήμη και *Λήθη* σηματοδοτούν την χρήση των κοινόχρηστων ελεύθερων χώρων στις πόλεις και τους οικισμούς μας. Ο σχεδιασμός των αστικών δημοσίων χώρων συχνά διαχειρίζεται τη μνήμη επιδιώκοντας ενίοτε και τη λήθη.

Οι έννοιες *μνήμη*, *λήθη* και *δημόσιος χώρος* συνήθως σχετίζονται με ερμηνείες του παρελθόντος, παρέχοντας ανεξάντλητο και ενδιαφέρον πεδίο έρευνας και διαλόγου σε ειδικούς επιστήμονες και στο ευρύ κοινό. Η αποτύπωση των ιστορικών και συλλογικών ταυτοτήτων ευχερώς ανιχνεύεται στις θεσπίσεις και τους μετασχηματισμούς των δημοσίων χώρων, όπου τα μνημεία, η αρχιτεκτονική και η γλυπτική αναδεικνύουν ή καταστέλλουν μνήμες και διαμορφώνουν βαθμούς ελευθερίας στη χρήση και την πρόσβαση.

Σήμερα τα παλιά ερωτήματα διαχείρισης των μνημείων και των λοιπών στοιχείων τα οποία σε δρόμους και πλατείες συγκροτούν συλλογική μνήμη, συμπληρώνονται με νέα. Το δίπολο μνήμη-λήθη αποκτά νέο ενδιαφέρον.

Σήμερα οι ψηφιακές τεχνολογίες και τα διαδικτυακά μέσα κοινωνικής δικτύωσης αναδιαμορφώνουν την αντίληψη του φυσικού δημόσιου χώρου και την επικοινωνία εντός αυτού. Η μαζική ενσωμάτωση στην προσωπική και κοινωνική ζωή των εικονικών κόσμων και επικοινωνιών του διαδικτύου δίνει δυνατότητες κατ' επιλογήν «κατασκευής» του δημοσίου χώρου και προβολής επ' αυτού ατομικών επιθυμιών αποκλείοντας ανεπιθύμητες για τον χρήστη πλευρές του.

Σήμερα επίσης ανανεώνονται ποικίλοι φυσικοί και κοινωνικοί διαχωρισμοί και εμπόδια που επανακαθορίζουν το «κοινόχρηστο» και το «ελεύθερο» στους δημόσιους χώρους. Η φιλικότητα και η απώθηση, η ένταξη και ο αποκλεισμός, η σύγκρουση ανθρώπων και κοινωνικών ομάδων και η συνακόλουθη παρακαμή και παραμέληση του δημόσιου αστικού περιβάλλοντος, μπορούν επίσης να εξεταστούν ως πτυχές του διπόλου *μνήμη-λήθη*.

Στην προοπτική αυτή φωτίζονται πολλά ειδικά θέματα έρευνας και σχεδιασμού.

Στην συνάντηση του Αλεξάνδρου θα εξεταστούν τα εξής παραδείγματα:

- Ο σχεδιασμός δημοσίων χώρων με κριτήρια άνεσης και προσβασιμότητας για όλους, ιδιαίτερα σε αστικό τοπίο όπου παρατηρούνται φαινόμενα παρακμής, παραμέλησης, και κοινωνικών διαχωρισμών.
- Η διαχείριση των μνημείων και των αρχαιολογικών χώρων ως δημοσίων χώρων, ιδιαίτερα σε αστικά περιβάλλοντα με έντονη τουριστική χρήση.
- Η σημασία και ο ρόλος των έργων σύγχρονης τέχνης στους ελεύθερους δημόσιους χώρους.
- Η χρήση νέων τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας για την βιωσιμότητα και βελτίωση των δημοσίων χώρων ή για την διαστρέβλωση και την εξουθένωσή τους.

Η συνάντηση θα λειτουργήσει ως διεπιστημονική κοινότητα και εργαστήριο.

Τα θέματα θα τα εισηγηθούν αναγνωρισμένοι στον τομέα τους επιστήμονες.

Μετά τις εισηγήσεις θα υπάρξουν παρουσιάσεις από τους συμμετέχοντες.

Καλούνται να συμμετάσχουν

αρχιτέκτονες, πολεοδόμοι, καλλιτέχνες, κοινωνικοί επιστήμονες, εκπαιδευτικοί, στελέχη της δημόσιας διοίκησης,

και να παρουσιάσουν έρευνες, μελέτες και υλοποιημένα έργα για το δημόσιο χώρο.

Μέχρι **15 Ιουλίου 2019** όσοι ενδιαφέρονται μπορούν να στείλουν στο citiesinbalance@gmail.com

τίτλο, περίληψη (έως 200 λέξεις), σύντομο βιογραφικό και προαιρετικά ενδεικτικό φωτογραφικό υλικό. Η διάρκεια των παρουσιάσεων θα είναι 15 λεπτά.

Εως **21 Ιουλίου 2019** θα ανακοινωθεί η επιλογή των συμμετοχών στους ενδιαφερόμενους.

Ο αριθμός των συμμετοχών θα είναι περιορισμένος.

Το κόστος για τους συμμετέχοντες στην τριήμερη Συνάντηση:

- 295 € - 325 €
 - τρία βράδια διαμονή σε δίκλινο/τρίκλινο δωμάτιο (με δυνατότητα επιλογής),
 - τρία δείπνα,
 - πρωινό και απογευματινό κέρασμα,
 - εφάπαξ συνδρομή στο CiBA
- 175€ χωρίς διαμονή
 - τρία δείπνα,
 - πρωινό και απογευματινό κέρασμα
 - εφάπαξ συνδρομή στο CiBA.
- Συνοδοί συμμετεχόντων θα επιβαρυνθούν με 90 Ευρώ για το κόστος της διατροφής.
- Τις εργασίες της Συνάντησης **θα μπορούν να παρακολουθήσουν δωρεάν τα μέλη CiBA (επίτιμα και φίλοι).**
- Όσοι ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν μπορούν να γίνουν μέλη ως φίλοι της CiBA με μια εφάπαξ συνδρομή 40€.

Η επιστημονική εταιρεία, με την επωνυμία,

«Διεπιστημονικό Κέντρο Μελέτης Γλυπτικής, Αρχιτεκτονικής και Επικοινωνίας, Αστική Μη κερδοσκοπική Εταιρεία» και με διακριτικό τίτλο,

“**CiBA - Cities in Balance**” ιδρύθηκε το 2018 από τους αρχιτέκτονες Νεφέλη Παπαδημητρίου και Ανδρέα Λαμπρόπουλο και την καθηγήτρια κινηματογραφικών σπουδών Λυδία Παπαδημητρίου με σκοπό να συνεισφέρει στη μελέτη και βελτίωση του αστικού χώρου και ειδικότερα του υπαίθριου δημόσιου χώρου και των λειτουργιών του.

Ο δημόσιος χώρος, εννοείται ειδικά ως Πεδίο Πολιτισμικής Επικοινωνίας με καταλύτη την Τέχνη, σύμφωνα με το γλυπτικό και ερευνητικό έργο του γλύπτη Θόδωρου, και ιδιαίτερα εκείνη την πτυχή του έργου του που εστιάζει στα ζητήματα βιωσιμότητας του αστικού χώρου και υλοποιήθηκε με την διεπιστημονική ομάδα εργασίας «*Εργαστήριο Αστικού Τοπίου*».

Ο βασικός στόχος είναι η συμβολή στην έρευνα, μελέτη, προστασία και δημιουργία βιώσιμων και αξιολύτων δημόσιων χώρων εντός των σύγχρονων πόλεων, υπαίθριων δημοσίων χώρων που θα είναι ελκυστικοί, προσβάσιμοι και φιλικοί στους πολίτες, θα ενθαρρύνουν την επικοινωνία και θα λειτουργούν ως υπόβαθρο πολιτισμικής, οικονομικής και κοινωνικής αναβάθμισης.

Στο στόχο αυτό εντάσσεται η διεπιστημονική έρευνα για τον αστικό και δημόσιο χώρο, η διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ εμπλεκόμενων φορέων και κοινού, η εκπαίδευση και η διασπορά της γνώσης των ερευνητικών πορισμάτων και η συμβολή στην ανάπτυξη προγραμμάτων μελετών και εφαρμογών βελτίωσης των συνθηκών στο φυσικό χώρο.

Στα πλαίσια αυτών των στόχων διοργανώνεται η «Συνάντηση του Αλέξανδρου» ένα διεπιστημονικό εργαστήριο διαλόγου και ανταλλαγής ιδεών, 23-26 Αυγούστου 2019 στον Αλέξανδρο Λευκάδας.

Ο Αλέξανδρος είναι ιστορικός οικισμός στην ορεινή Λευκάδα στον οποίο επί σειρά ετών πραγματοποιούνταν ανοικτές Διεπιστημονικές Συναντήσεις από τον τοπικό σύλλογο Αλέξανδρου «Φηγός» για θέματα περιβάλλοντος και αστικού χώρου, στις οποίες συμμετείχε ενεργά ο γλύπτης Θόδωρος.

Η ίδρυση του Αλέξανδρου ανιχνεύεται στους πρώτους αιώνες της Ενετοκρατίας. Άκμασε έως τα μέσα του 20^{ου} αιώνα, οπότε εγκαταλείφθηκε σχεδόν ολοκληρωτικά από τους κατοίκους του, οι οποίοι μετακινήθηκαν στα παράλια, κυρίως προς τη Νικιάνα ακολουθώντας το ρεύμα της τουριστικής ανάπτυξης. Σήμερα διατηρείται σε ένα τοπίο εξαιρετικής ομορφιάς η αυθεντική αρχιτεκτονική ταυτότητα του οικισμού. Πολλά από τα παλιά λιθόκτιστα σπίτια του κείτονται σε ερείπια, αλλά μερικά έχουν ανακαινιστεί και στεγάζουν νέους κατοίκους με ευαισθησίες στα ζητήματα περιβάλλοντος και πολιτισμού.

Προσωρινό Πρόγραμμα

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23 Αυγούστου

15.00 – 19.00

- Προσέλευση & υποδοχή.
- Παρουσίαση CiBA, Εισαγωγή στο θέμα «Μνήμη και Λήθη στο Δημόσιο Χώρο».
- Κύρια Ομιλία:
Μανόλης Κορρές, Ομότιμος Καθηγητής Αρχιτεκτονικής ΕΜΠ, Ακαδημαϊκός
Μνήμη και Λήθη στο Δημόσιο Χώρο. Ιστορία και Θεωρία.
- Δείπνο

ΣΑΒΒΑΤΟ 24 Αυγούστου

11.00 – 13.30

- *Μαρία Βασενχόβεν, Αρχιτέκτων ΥΠΠΟΑ.*
Όψεις του Αρχαιολογικού Χώρου
- *Ανδρέας Λαμπρόπουλος, Αρχιτέκτων δρ ΕΜΠ*
Έργα Τέχνης στο Δημόσιο Χώρο.
Tilded Arc και άλλες ιστορίες.
- *Νεφέλη Παπαδημητρίου, CiBA, Αρχιτέκτων Mc*
Ο γλύπτης Θόδωρος για τον Δημόσιο Χώρο

Ανοικτή Συζήτηση

Διάλειμμα

18.00 – 20.00

Απογευματινό εργαστήριο I

Παρουσιάσεις μελετών και έργων συμμετεχόντων

Δείπνο

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 Αυγούστου

11.00 – 13.30

- *Θεοδόσης Ψυχογιός, Πολεοδόμος, Δ/ντης ΥΠΠΕ, π. Γενικός Διευθυντής ΕΑΧΑΑ*
Θεσμικό Πλαίσιο
- *Σωτήρης Παπαδόπουλος, Αρχιτέκτων*
Προσβασιμότητα στο Δημόσιο Χώρο. Διεθνής Εμπειρία. Πρόγραμμα UIA. Architecture for All.
- *Δημήτρης Οικονόμου, Καθηγητής Πολεοδομίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*
Ο δημόσιος χώρος στην Ελλάδα: τι πρέπει να θυμόμαστε και τι να μην ξεχνάμε.
- *Πάνος Παρθένιος, Αρχιτέκτων, Καθηγητής Πολυτεχνείου Κρήτης*
Δημόσιος Χώρος και Νέες Τεχνολογίες

Ανοικτή Συζήτηση
Διάλειμμα

18.00 – 20.00

Απογευματινό εργαστήριο II

Παρουσιάσεις μελετών και έργων συμμετεχόντων

Δείπνο

ΔΕΥΤΕΡΑ 26

09.00 – 17.00

Εκδρομή

Αρχαιολογικοί χώροι Νικόπολης και Κασσώπης